

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Пламен Милков, д.м.

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „професор” по научна специалност кардиология (03.01.47) в сектор „Кардиология“ на катедра „Кардиология, пулмология и ендокринология“, Втора кардиологична клиника на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – ЕАД, Плевен (обявен от Медицински университет – Плевен, в ДВ бр. 85 / 06.11.2012).

Кандидат: доц. д-р Мария Любомирова Цекова, д.м.н.

Биографични данни, касаещи кариерното развитие на кандидатката

Доц. д-р Мария Цекова е родена на 20. 07.1953 г. град Плевен. През 1977 год. завършва медицина във ВМИ-София. През 2004 година Доц. Цекова защитава успешно дисертационен труд и придобива научно образователната степен “Доктор” по кардиология. От 2005 г.е доцент по кардиология към МУ-Плевен, Факултет „Медицина“. На 13.07.2012 год. доц. Цекова успешно защитава втора дисертация и придобива научна степен „Доктор на медицинските науки“.

През 1978 г. започва работа като ординатор в Интензивно кардиологично отделение Първостепенна окръжна болница – Плевен, от 1979 г. е асистент в Кардиологична клиника - Интензивно кардиологично отделение, ВМИ-Плевен, а от 1986 г. - главен асистент.. От 2002 г. е Началник на ИКО МБАЛ - Плевен / ВМИ-Плевен/. От 2005 г. - Началник Клиника по интензивна кардиология, УМБАЛ „д-р Георги Странски“ – ЕАД, Плевен (от 2011 г. Втора Клиника по кардиология)

Доц. Цекова има две признати специалности - *Вътрешни болести* /придобита 1982г./ и *Кардиоревматология* /придобита 1986/ и следдипломни квалификации . - специализация в Мичигански университет - САЩ по проблеми на спешната кардиология и съвременно сърдечно подпомагане на живота (1993 год.); специализация

по кардиология и епидемиология – Залцбург, Австрия (1994 год.); специализация в Кардиологична клиника на Медицински Университет, Виена – Австрия по клинична и интервенционална кардиология (1999 год.).

Оценка на научно-изследователската дейност

Научно-изследователската дейност и научна активност на доц. Цекова е представена в общо 138 научни труда, обзори, монографии, съобщения и доклади, изнесени на национални и международни форуми, от които 118 публикации в български и чуждестранен медицински печат. Общ IF=466,2. Първи автор на 35 публикации, самостоятелен автор на 7, втори автор в 25, трети автор – 27 и в колектив на 51. От всички публикации 3 са под печат. Публикации свързани с двете дисертации – 28, от тях 2 в чуждестранния печат и 26 в български източници, /14- пълен текст, резюмета – 11, обзори 4/; първи автор на 8, самостоятелен автор – 2.

Публикации, несвързани с двете дисертации 104. В чуждестранния печат 32 публикации, от които в пълен текст са отпечатани 22 и 6 са резюмета в чуждестранни списания и сборници. Участва в авторски колектив на публикации в престижни научни чуждестранни медицински списания, като: Lancet, The Lancet Neurology, Circulation, New England Journal of Medicine, Eur Heart Journal и др.

В български източници има 56 публикации, от които 3 монографии / самостоятелен автор на 2 от тях/. Доц. Цекова участва в авторски колектив на два учебника и на една книга. Тя е първи автор на 15 публикации. Публикации на резюмета от международни конгреси в непълен текст – 16, първи автор – 4. Резюмета от научни прояви в България, публикувани в непълен размер в списания и сборници – 17, първи автор на 7 от тях. Научни обзори – 5, от които самостоятелен автор на 3, първи автор на 1 от тях. Положителни цитирания: общо 2697, от тях :12 в български източници и 2685 в чуждестранни източници

Доц. Цекова има активно участие в научно-изследователски проекти (общо 7), като водещ изследовател на 5 и като ръководител на докторант в 2 проекта у нас, с национален характер (финансирани от МУ), Участва в много интернационални

рандомизирани клинични проучвания от 1995 год, и е главен изследовател на 25 клинични интернационални рандомизирани проучвания.

Член на Дружеството на българските кардиолози, на Лига по артериална хипертония и на Европейското кардиологично дружество. Член на редакционната колегия на списание Българска кардиология.

Приносите от публикациите в научни списания са в следните основни направления:

1. **Остър коронарен синдром.** Голяма част от научните публикации са свързани с острия коронарен синдром: остър миокарден инфаркт без и с Q-зъбец, както и с ОКС без ST-сегмент елевация.- ОБЩО – 59. *Значителна част са посветени на: рисковите фактори за ОКС, ЕКГ характеристиката, етиопатогенезата, поведението при болните с нестабилна стенокардия, с близката и далечна прогноза на ОКС и миокардния инфаркт. (I.1, I.2, I.3, I.4, I.5, I.6, I.7, I.9, I.10, I.12, I.14, I.17, I.18, II.19, I.23, I.27, I.28, I.29, I.30, II.34, II.67, II.68, II.78, II.86, II.96., II.113, II.116, III.123, III.129, III.132) – ОБЩО 30. Оценка ефекта и усложненията на фибринолитичната терапия при болните с ОМИ с елевация на ST-сегмента, преживяемостта и прогнозата при болните с и без проведена фибринолитична терапи и приложението на Пв/Ша инхибитори. (I.13, I.25, II.63, II.72, II.74, II.75, II.104, II.111, II.112, II.24, II.25, II.35, III.137) – общо 13.*

Оригинален характер имат следните разработки: създаден е модел, въз основа на който се установява, че определени клинични показатели имат тясна връзка с изхода; установява се, че по математичен път може да се прави оценка на степента на риска при болните с ОМИ без Q-зъбец. Тези разработки имат оригинален теоретичен и клинично приложим принос към медицинската наука

Показателят за фибринолитичната активност (PAI-1) в комбинация с маркерите на възпалителна активност (IL-6, HsCRP) се прилагат за първи път у нас за стратификация на риска при болни с NSTEMI-ОКС.

За първи път в България е доказана прогностичната стойност на показателите за по-висока възпалителна активност (HsCRP, интерлевкин 6) и на понижена фибринолитична активност (PAI-1) при болните с NSTEMI-ОКС и са направени препоръки относно стратегията за лечение на NSTEMI-ОКС.

С теоретичен принос за обучението на лекари са: литературните обзори за етиопатогенезата на ОКС без ST-сегмент елевация, за лечението на без ST-сегмент елевация и самостоятелната монография за клиничко прогностична оценка на ОМИ без Q-зъбец и съавторството в обзора за остър коронарен синдром (II.17, II.18, I.23, II.95).

2. Ритъмни и проводни нарушения. Проучени са нелинейни методи за

анализ сложността на сърдечния ритъм, ДББ и прогнозата при болни с ОМИ, както, и вариабилност на сърдечния ритъм при болни с новооткрит захарен диабет – тип 2, разгледани са съвременни теоретични постановки в електрофизиологичния механизъм на ритъмните и проводни нарушения и съвременния подход към лечението им, които имат теоретичен принос. (II.60, II.62, II.66, II.69, II.79, II.84, II.90, II.91, II.99, II.100, II.102, II.103, III.124, III.125, III.127, III.128, III.133). ОБЩО-18.

3. Метаболитен синдром. Част от публикациите разглеждат честотата на метаболитния синдром в България, както и метаболитния синдром като рисков фактор за ИБС, анализират се различни аспекти на липидната обмяна и други недостатъчно изследвани параметри като съотношението ApoB/ApoA1, HbA1c и др. С оригинален принос са публикациите относно честотата на метаболитния синдром сред клинично здрави хора в Плевенския регион е проведено проспективно срезово проучване при 800 клинично здрави хора, както и изследванията върху: липидния профил, съотношението ApoB/ApoA1, като по-точен показател за оценка на риска от коронарни събития, изследван е HbA1c, при хора с метаболитен синдром. (I.16, I.26, II.82, II.83, II.92, II.94, II.106, II.107, II.110, II.118, II.119, III.135) – ОБЩО-12.

4. Оригинални приноси имат публикациите **свързани с антифосфолипидния синдром и публикациите за генетичния нуклеотиден полиморфизъм** на CYP2C8, CYP2J2 и G50-T при болни с миокарден инфаркт сред българската популация, част от които са изнесени на международни форуми: ARTERY-2012, Vienna, 2012 и 2 публикации в списание Artery Research, Dec., 2012. (I.15, I.20, I.21, II.32, II.33, II.81, II.93, II.114, II.115, III.135) – ОБЩО-10..

5. Артериална хипертония. (II.31, II.37, II.38, II.39, II.47, II.50, II.52, II.53, II.54, II.55, II.56, II.76, II.77, II.80) – ОБЩО-14. Като изследовател в SYSTEURO (Systolic Hypertension), разработките за изолираната систолна хипертония при хора над 60

години, представляват принос относно честотата и подхода за лечение на АХ при хора над 60 години.

Като член HYVET (Hypertension in the Very Elderly Trial) study group и като главен изследовател по проучването в МУ-Плевен - съществен принос са публикациите за разпространението на АХ при възрастни хора над 80 години в България, както и за лечението, оценка на когнитивната функция, честотата на предсърдното мъждене при възрастни хора над 80 години с АХ, социална и демографска характеристика на възрастните с АХ в световен аспект.

6. **Нови медикаменти.** (II.34, II.35, II.40, II.41, II.43, II.46, II.48, II.51, II.97, II.98) - ОБЩО-10. – принос като главен изследовател на редица двойно слепи, рандимизирани интернационални клинични проучвания на нови медикаменти в кардиологичната практика.

Учебно-преподавателска дейност

Доц. Цекова провежда обучение на български и чуждестранни студенти по медицина към МУ – Плевен от 1979 година. Доц. Цекова участва в чуждоезиково обучение – лекционен курс на студенти медици /англо-езично обучение/ от 2005 год., а преди това водене на упражнения на студенти АЕО, от стартирането на АЕО в МУ-Плевен, изнася лекционен курс на студенти по медицински българоезично и англоезично обучение – трети и четвърти курс, провежда следдипломно обучение на специализиращи лекари по вътрешни болести и спешна медицина и кардиология. За периода 1993 - 1995 - координатор за Северна България в Програма за Непрекъсната медицинска квалификация, разработвана от Медикъл Сървис Корпорейшън Интернешънъл - САЩ, Мичигански университет - САЩ и ЦССХК “Св. Екатерина “-София. .

Доц. Цекова активно участва в академичното развитие на сътрудниците в областта на кардиологията (3-ма зачислени докторанти, от които 1 защитил).

За периода 2008 и 2009 год. е ръководител на специализацията на 9 специализанти по кардиология. От 2007 година – член на държавна комисия за изпит по специалността кардиология, базирана в Национална кардиологична болница – София.

Диагностично-лечебна дейност

Доц. Цекова е утвърден кардиолог с богат клиничен опит. Владее функционалните методи на изследване и за периода 2009 г. – 2012 год. е осъществила следните процедури.: Ехокардиография на сърце /TTE и TEE/ 1957; Добутамин стрес тест – 56; Стрес тест на бягаща пътека – 852; Холтер ЕКГ мониториране – 864. Доц. Цекова е усвоила и внедрила в клиничната практика, във Втора клиника по кардиология, нови диагностично-лечебни методи: трансезофагеална ехокардиография, добутамин стрес тест и е обучила лекари и специалисти в клиниката на тези методики.

Заключение

Общата оценка на научно-изследователската, учебно-преподавателската и диагностично-лечебната дейност на доц. д-р Мария Цекова напълно покрива изискванията на МУ-Плевен за хабилитирането ѝ за професор по научна специалност кардиология. Тя е клиницист с голям клиничен опит, с активно участие в подготовката на специализиращи лекари, както и в обучението на български и чуждестранни студенти по медицина, с научни публикации у нас и в чужбина. Всичко това е основание, с увереност да подкрепя кандидатурата на доц. Цекова за академичната длъжност професор по кардиология към факултет медицина в сектор „Кардиология“ на катедра „Кардиология, пулмология и ендокринология“ за нуждите на Втора кардиологична клиника на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – ЕАД, Плевен

4.02.2013 год.

Подпис:.....

/Доц. д-р Пл. Милков, д.м./